

UVOD

Riječ hirurgija grčkog je porijekla i zapravo je kovanica od riječi ruka i rad. Ona, dakle, označava vještinu, ručnog rada, tj. upotrebe ruku. I doista, najstariji hirurški postupci obavljali su se najčešće manualno, dakle, rukom. Ta okolnost hirurgiji, kao medicinskoj disciplini, davala je obilježje zanatske djelatnosti, pa su se njome bavili, prije svih, obrtnici, a među njima brijači, često bez ikakve medicinske naobrazbe, ali vični da umijećem svojih ruku izvedu na zadivljujući način i veoma komplikirane operativne hirurške zahvate.

U prošlosti je hirurški rad bio strogo odijeljen od ljekarskog u užem smislu riječi. Pravim ljekarima — fizičima smatrali su se, prije svih, internisti, koji su završili medicinske studije. Oni su se ograđivali od hirurških postupaka smatrajući da to nije dostojno njihove učenosti. Ta se pogrešna maksima zadržala sve do naših dana. Radi svega toga je hirurgija s mnogo teškoća, polako, ali sigurno, krčila put da sebi obezbijedi ono mjesto među medicinskim disciplinama koje joj i pripada. Ona je to mogla postići na taj način što je sretno objedinila ove dvije osnovne komponente, manualnu i naučnu. Hirurg danas nije samo manuelac, nego, prije svega, medicinski mislilac, koji daje svoj puni doprinos u borbi za zdravlje ljudi.

Postoji više definicija hirurgije. Čini se da je najprikladnija ona koja kaže da je »hirurgija vještina ili praksa liječenja povreda, deformiteta i ostalih tjelesnih poremećaja manualnom operacijom, uz pomoć potrebnih instrumenata«. Ipak, i ova definicija je manjkava jer ignorira svu aktivnost hirurga u pre i postoperativnom toku: na planu borbe za održavanje normalnog fiziološkog miljea, tj. optimalne tjelesne ravnoteže, koja je temeljni preduvjet uspjeha izvedenog operativnog zahvata. Da bi bio sposoban za to, hirurg mora imati zaokruženo, enciklopedijsko znanje više-manje svih medicinskih disciplina, jer mu samo ono daje pravo da na bolesnom organizmu napravi svjesno traumatu — ranu, a da za taj svoj čin ne odgovara pred zakonom.

Sadržaj hirurškog rada i djelovanja jeste provođenje operativnog liječenja. Pod operacijom podrazumijevamo izvođenje postupka, kojim se pomoću hirurškog instrumentarija uklanja uzrok bolesti, odnosno bolešću promijenjeni dio organa i tijela.